

KUNSTLOCATIE **WÜRTH**

LICHT, WIT &
BEWEGING

KUNSTWERKEN VAN

GÜNTHER UECKER
RAIMUND GIRKE

UIT DE VERZAMELING WÜRTH

9 MAART 2015 - 14 FEBRUARI 2016

LICHT, WIT & BEWEGING

Kunstwerken van **Raimund Girke** en **Günther Uecker** uit de verzameling Würth

9 maart 2015 t/m 14 februari 2016

Raimund Girke (1930 - 2002)

'Schilder van het licht', zoals Raimund Girke ook wordt genoemd, werd geboren in 1930 in Heinzendorf (Neder-Silezië) en overleed in Keulen in 2002 na een leven dat gewijd was aan het schilderen. De kunstwerken van Girke kenmerken zich niet door een bont kleurenpalet, maar onderscheiden zich door tinten wit. Een handschrift dat vanaf de jaren vijftig steeds duidelijker wordt en een belangrijke bijdrage aan de naoorlogse schilderkunst in Duitsland levert.

Raimund Girke
Grauhell (1959)
Gemengde
techniek op
neteldoek
100 x 120 cm
[Verzameling
Würth,
inv. 4640]

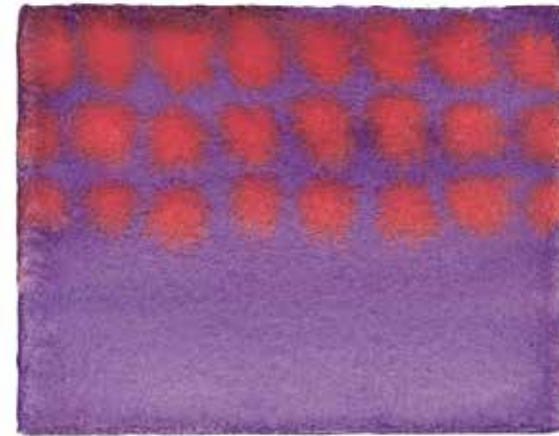
Girke genoot zijn opleiding aan de Werkkunstschule in Hannover, gevolgd in de jaren 1952 tot 1956 door de kunstacademie in Düsseldorf. Hij zette zich af tegen de tijdens zijn studie toonaangevende stromingen en ontwikkelde zijn eigen stijl, waarin de beelddrager en de verf het onderwerp waren. Het ritme van de penseelstreken en de tinten wit tonen een sereniteit en tegelijkertijd een diepgang. Grijs en zwart gebruikt Girke om de intensiteit van het wit te bekrachtigen, dat volgens de kunstenaar het 'licht' als beste benadert (inv. 4640). Voor Girke was het wit een getuigenis van stilte, van pure energie, van licht, van de illusie van ruimtelijkheid.

Juist deze laatste begrippen brengen Girke vaak op de grens van ZERO-kunst, een beweging in de moderne kunst van 1958-1966. ZERO-kunstenaars zoals Heinz Mack, Otto Piene, Jean Tinguely, Yves Klein en Günther Uecker zochten naar een visionaire vorm van stilte en schoonheid. Om het spel tussen licht en schaduw te benadrukken gebruikten de ZERO-kunstenaars onder andere spijkers en geribbelde oppervlakten, waardoor de werken in het schemergebied tussen schilderkunst en beeldhouwkunst terecht kwamen. Girke voelde zich daarentegen het meest verwant met de schilderkunst. Girkes kunstwerken beelden niets uit en kunnen dus ook niet worden geïnterpreteerd. Hij was van mening dat de verstilling die zijn werk uitstraalt, de kijker aanzet tot een bepaalde concentratie, waarin hij bereid is zich onder te dompelen in het werk en te ervaren wat het bij hem teweeg brengt. De zintuiglijke waarneming is het belangrijkste.

Eind jaren zestig was Girke docent aan de Werkkunstschule in Hannover en van 1971 tot en met 1996 was hij als professor verbonden aan de Hogeschool van de Kunsten in Berlijn. Girkes werk is te zien in veel verschillende musea en galleries in Europa.

Günther Uecker (1930)

Uecker is één van de kunstenaars die zich tot de kring van de ZERO-beweging mocht rekenen. Een kunststroming die in 1958 in Düsseldorf werd opgericht

Günther Uecker
Wasser, nr. 25
(1994)
Aquarel op papier
9 x 11 cm
[Verzameling
Würth, inv. 5817]

door de Duitse kunstenaars Heinz Mack en Otto Piene, die de kunst na de Tweede Wereldoorlog een nieuwe start wilden geven: een 'ZERO-base'.

Deze ZERO-kunstenaars zetten zich af tegen de klassieke vorm van schilderen op paneel en gaven de voorkeur aan monochrome schilderkunst, mechanische objecten en 3D-beelden, waarin licht en beweging het belangrijkste waren. Ze streefden naar een visionaire vorm van schoonheid, reinheid en stilte. Naast wit ging de voorkeur voor deze ZERO-kunstenaars uit naar de kleur zilver, omdat wit en zilver het beste het licht konden reflecteren. De kunstenaars beoogden een balans tussen kunst en techniek, ruimtelijke expansie, mens en natuur.

Uecker werd geboren in Wendorf in 1930 en studeerde vanaf 1948 aan de kunstacademie van Wismar, daarna in Berlijn-Weißensee en in 1959 in Düsseldorf. Vanaf 1957 gebruikte Uecker spijkers in zijn kunstobjecten. Aanvankelijk waren deze spijkerreliëfs wit geschilderd, in zijn latere werk liet hij de spijkers hun zilver-metaalkleur

In Nederland ontstond in 1960 (parallel aan ZERO) de NUL-beweging, waartoe onder andere Henk Peeters en Armando behoorden. De eerste 'NUL'-tentoonstelling werd in 1962 door het Stedelijk Museum Amsterdam gepresenteerd, gevolgd door een tweede expositie in 1965. De Nederlandse beweging hield stand tot 1964.

behouden. Met zijn spijkerspiralen, ook wel *douages* genoemd, creëerde hij onder andere de optische illusie van beweging zoals in 'Licht, wit en beweging' is te zien in het werk *Schwarze Spirale* (inv. 4531) en plaatste hij zich in de hoek van de kinetische kunst. Hij beweegt de toeschouwers van zijn kunst er toe om open te staan voor nieuwe ervaringen van bewustzijn, waarneming en interventie door middel van een intense directe ervaring met het werk.

Vanaf 1962 werden ook meubelen en tv-toestellen met spijkers bedekt en wit geverfd. Uecker breidde zijn collectie lichtobjecten uit met bewegende *environnements*, vervaardigde monumentale werken, waarbij licht en beweging een rol spelen. Desalniettemin blijft de spijker gelden als zijn persoonlijk beeldmateriaal, zijn identiteit.

De ZERO-beweging stopte in 1966. Voor Uecker was de ZERO-beweging geen oneindig allesomvattend ideaalbeeld. Kunst betekent voor Uecker een ruimte waarin hij zijn bestaan kan opvoeren en waarin invloeden van Rudolf Steiner tot het Taoïsme en Zen zichtbaar werden.

Uitingen die deze woorden bekrachtigen, zijn onder andere de toneeldecors en -kostuums voor operavoorstellingen van onder meer de Wagner-opvoeringen in Bayreuth, die Uecker in de jaren zeventig ontwierp. Vanaf 1976 was hij tevens verbonden als docent aan de kunstacademie in Düsseldorf. In de jaren tachtig werkte hij vooral met as en roetachtige materialen, refererend aan de dood en de geschonden natuur. In 1994 vervaardigde hij een reeks kleine aquarellen, waarin het ritme de boventoon voert (inv. 5813 t/m 5832). De toeschouwer wordt als het ware meegezogen in zijn werk en in 1996 vervaardigde hij 12 etsen begeleidend bij het boek 'Medea Stimmen' (1996) van Christa Wolf (inv. 4561).

De kunstwerken van Uecker zijn veelvuldig tentoongesteld in gerenommeerde musea en galleries. Ook nam hij deel aan documenta III (1964), 4 (1968) en 6 (1977) en vertegenwoordigde hij Duitsland op de Biënnale van Venetië in 1970 en 1972. Momenteel woont hij in Düsseldorf.

LIGHT, WHITE & MOVEMENT

Works of art by **Raimund Girke** and
Günther Uecker from the Würth collection

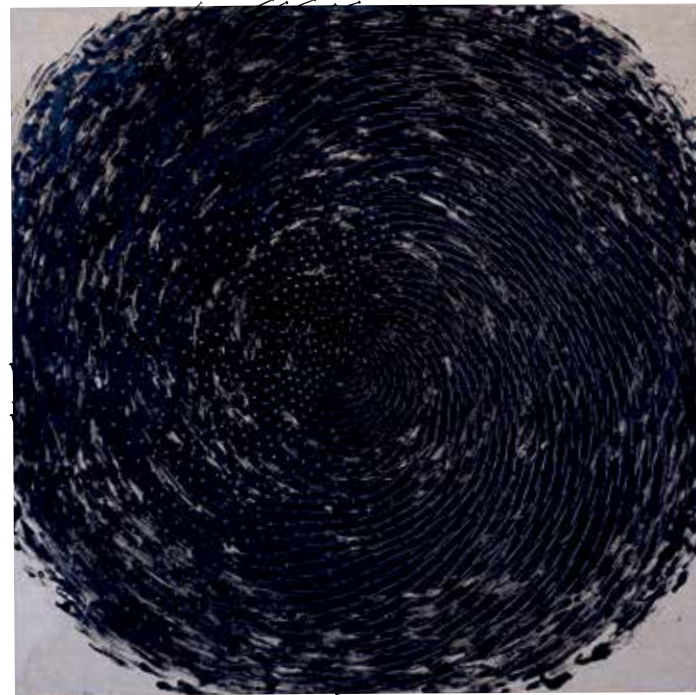
9 March 2015 - 14 February 2016

Raimund Girke (1930 - 2002)

Raimund Girke, the 'painter of light', was born in Heinsdorf (Lower Silesia) in 1930 and died in Cologne (Germany) in 2002 after a lifetime devoted to painting. Girke's works are not characterized by a colourful palette, but are distinguished by shades of white. With his signature style, that started to become ever more distinct in the 1950s, he made an important contribution to post-war painting in Germany.

Raimund Girke
*Diagonal-
struktur* (1968)
Kunsthars op
canvas
110 x 110 cm
[Verzameling
Würth, inv. 4641]

Günther Uecker
Schwarze Spirale
(1992)
Latexverf, spijkers
op hout
200 x 200 cm
[Verzameling
Würth, inv. 4531]

Girke underwent a formal arts education at the Werkkunstschule in Hannover, followed by four years at the Düsseldorf academy of art from 1952 to 1956. He rejected the leading art movements of the time and developed his own style in which the medium and the paint were the subjects. The rhythm of his brush strokes and the shades of white simultaneously reveal serenity and profundity. Girke uses grey and black to emphasize the intensity of the white, which he claims best approximates the 'light' (inv.no. 4640). For Girke, white was a testimony of silence, of pure energy, of light, of the illusion of space.

It is these latter notions that often make Girke's works border on ZERO art, a modern art movement that existed from 1958-1966. ZERO artists such as Heinz Mack, Otto Piene, Jean Tinguely, Yves Klein and Günther Uecker were looking for a visionary form of silence and beauty. To emphasize the play between light and shadow, ZERO artists used objects such as nails and ribbed surface areas, placing their works in that grey zone between painting and sculpture. However, the art form that Girke felt most affinity with was painting.

Since Girke's works do not actually depict anything, they cannot be interpreted. He was of the opinion that the stillness that is radiated by his works bring viewers to a certain level of concentration where they are willing to be immersed in the work of art and experience what it stirs in them. For him, sensory perception was the most important aspect.

In the late sixties, Girke taught at the Hannover Werkkunstschule and from 1971 to 1996 he was a professor at the Berlin University of the Arts. Today, Girke's works are displayed in many different museums and art galleries across Europe.

Günther Uecker (1930)

Uecker was a member of the ZERO art movement that was established in Düsseldorf in 1958 by the German artists Heinz Mack and Otto Piene, who, following the Second World War, wanted to re-launch the arts from a 'ZERO base'.

These ZERO artists opposed the classic form of painting on panels and preferred monochrome painting, mechanical objects and 3D images, among which light and movement were the most important. They strived for a visionary form of beauty, purity and silence. Besides white, silver was a colour of choice for the ZERO artists, since white and silver were excellent reflectors of light. The artists envisaged a balance between art and technology, spatial expansion, man and nature.

Uecker was born in Wendorf in 1930 and began his studies at the Wismar art academy in 1948, followed by art academies in Berlin-Weißensee and, in 1959, in Düsseldorf. In 1957, Uecker started to use nails in his art. Initially, he painted these nail reliefs white, but in his

In parallel with ZERO, the NUL movement, with such artists as Henk Peeters and Armando, came into being in The Netherlands in 1960. The first 'NUL' exhibition was presented by the Stedelijk Museum Amsterdam in 1962, followed by a second exposition in 1965. The Dutch movement was active until 1964.

later works he let the nails keep their silver metallic colour. With his spirals of nails, also called *clouages*, he created the optical illusion of movement as the 'Light, white and movement' exhibition shows in the piece *Schwarze Spirale* (inv.no. 4531), which places the artist in the kinetic art movement. He inspires those who view his art to open themselves up for new experiences of consciousness, observation and intervention through an intense and direct experience of his work.

In 1962, he also started covering furniture and TV sets in nails and painting them white. Uecker expanded his collection of light objects with moving *environments*, fabricated monumental works, where light and movement play a role. Nevertheless, the nail continues to be his personal image, his identity.

The ZERO movement ended in 1966. Uecker did not perceive the ZERO movement as an eternal and comprehensive ideal. For Uecker, art is a zone in which he can demonstrate his existence and where influences ranging from Rudolf Steiner to Taoism and Zen become visible.

Uecker visually underlined these ideas through stage sets and costumes, such as those that he designed for the Wagner opera performances in Bayreuth in the 1970s. From 1976 onwards, he also taught at the Düsseldorf art academy. In the 1980s, he mainly worked with ashes and soot-like materials, referring to death and to how nature had been violated. In 1994 he produced a series of small watercolours, where rhythm is the leading element (inv.no. 5813 to 5832). The spectator is drawn into his work as it were. In 1996, Uecker made twelve etchings to accompany the book 'Medea Stimmen' (1996) by Christa Wolf (inv.no. 4561).

Uecker's works of art have been frequently exhibited in renowned museums and galleries. He also took part in documenta III (1964), 4 (1968) and 6 (1977) and he represented Germany at the Venice Biennales of 1970 and 1972. He now lives in Düsseldorf.

De verzameling Würth

De verzameling Würth is ontstaan in de 60-er jaren op initiatief van Prof. dr. h.c. mult. Reinhold Würth en concentreert zich op kunst vanaf het einde van de 19de-eeuw tot en met heden. Met meer dan 16.000 schilderijen, beeldhouwwerken en grafiek behoort de verzameling tot één van de belangrijkste bedrijfsverzamelingen in Europa. De werken worden tentoongesteld in eigen musea en kunstdependencies, die vrij toegankelijk zijn voor het brede publiek.

De 15 kunstdependencies en musea zijn gevestigd in de volgende landen: Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Denemarken, Noorwegen, België, Italië, Spanje, Frankrijk en Nederland. Kunstlocatie Würth opende in 2002 haar deuren in het destijds nieuwe bedrijfspand van Würth Nederland B.V.

Activiteiten bij Kunstlocatie Würth

Rondleiding

Bij elke tentoonstelling is het mogelijk een rondleiding te boeken. Aan elke rondleiding kunnen maximaal 15 personen deelnemen, meerdere rondleidingen tegelijk zijn mogelijk. Een rondleiding duurt 45 minuten en kost € 45,- per groep. Op aanvraag is ons auditorium beschikbaar, hier kunnen groepen met een maximale grootte van 80 personen terecht. Uitbreiden tot circa 150 personen is in overleg mogelijk. Zowel de rondleiding als het auditorium dienen minimaal 14 werkdagen van tevoren te worden gereserveerd.

Onderwijs

In het verlengde van elke tentoonstelling wordt een educatief programma ontwikkeld voor het basis- en speciaal onderwijs. Dit programma bestaat uit een rondleiding en een creatieve workshop en duurt 1 uur. De begeleiding is professioneel geschoold mét ervaring in het onderwijs. Hierdoor zijn wij tevens in staat het programma aan te passen aan de verschillende leeftijden en niveaus of een totaal op maat gemaakt programma te ontwikkelen. Tevens worden er rondleidingen gegeven aan middelbare scholieren. Folders zijn op te vragen via e-mail brigitte.hoppenbrouwers@wurth.nl. Alle activiteiten voor het onderwijs biedt Kunstlocatie Würth gratis aan.

Prijswijzigingen onder voorbehoud.

Alle activiteiten van Kunstlocatie Würth zijn projecten van Würth Nederland B.V.

Hockney, Picasso, Tinguely en meer hoogtepunten uit de Kunstsammlung Würth

HET NOORDBRABANTS MUSEUM
21 FEBRUARI T/M 17 MEI 2015

Voor het eerst presenteert Het Noordbrabants Museum een serie hoogtepunten uit de gerenommeerde verzameling Würth. Met ruim zestig werken van wereldberoemde kunstenaars vormt de tentoonstelling een mooi beeld van de ontwikkelingen in de (vroeg)moderne en hedendaagse kunst. U ziet werk van onder andere Hockney, Picasso, Tinguely, Niki de Saint Phalle, Roy Lichtenstein, Warhol en Girke, welke laatste aansluit bij de tentoonstelling 'Licht, wit en beweging' in Kunstlocatie Würth. Dé kans om u een beeld te vormen van belangrijke ontwikkelingen in de moderne kunst, óf om u te laten verrassen door nieuw werk van bekende kunstenaars.

Vier monumentale schilderijen van David Hockney krijgen binnen de tentoonstelling hun eigen zaal. Ze reflecteren Hockneys beleving van de 'oneindige variatie van de natuur'. De prachtige werken laten door hun losse verfoets en kleurgebruik zien hoezeer de kunstenaar geïnspireerd is door Vincent van Gogh. 'Van Gogh zorgt ervoor dat je de wereld om je heen iets intenser ziet', aldus Hockney.

Hockney, Picasso, Tinguely and other highlights from the Kunstsammlung Würth

HET NOORDBRABANTS MUSEUM
21 FEBRUARY - 17 MAY 2015

Het Noordbrabants Museum is premiering its first presentation of a series of highlights from the renowned Würth collection. Featuring more than sixty works by world famous artists, this exhibition sketches the developments in early modern, modern and contemporary art. Here you can see works by many artists including Hockney, Picasso, Tinguely, Niki de Saint Phalle, Roy Lichtenstein, Warhol and Girke; the display of the latter's works complements the 'Light, white and movement' exhibition at Kunstlocatie Würth. This is an excellent opportunity to update yourself on important developments in modern art, or to discover new works by well-known artists.

Four monumental paintings by David Hockney will be given their own room in the exposition. They reflect how Hockney perceives the 'endless variation of nature'. With their loose application of paint and their use of colours, these works show how much the artist has been inspired by Vincent van Gogh. 'Van Gogh lets you see the world around you just a bit more intensely,' says Hockney.

KUNSTLOCATIE WÜRTH 's-HERTOGENBOSCH

Adres / Address

Bedrijvenpark De Brand
Het Sterrenbeeld 35
5215 MK 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 629 19 11
Telefax (073) 629 19 55

Contact / Contact

Drs. Brigitte Hoppenbrouwers,
Museumleiding Kunstlocatie Würth
T +31 (0)73 629 15 52
E-mail: brigitte.hoppenbrouwers@wurth.nl
Internet: www.wurth.nl/kunstlocatie

Routebeschrijving /

Route description

Openbaar vervoer:

Treintaxi vanaf CS station 's-Hertogenbosch. Buslijn 156, halte Dungense Brug (tijdens spitsuren halte De Brand).

Public transport:

Train taxi from Central station 's-Hertogenbosch. Bus 156, stop Dungense Brug (during rush hour stop De Brand)

Eigen vervoer:

Vanaf de A2 neemt u afslag Veghel daarna industrieterrein De Brand.

Own transport:

From the A2 take exit Veghel the business park De Brand.

Openingstijden / Opening hours

De tentoonstelling loopt van 9 maart 2015 t/m 14 februari 2016.

The exhibition runs from 9 March 2015 - 14 February 2016.

Geopend maandag t/m vrijdag en zondag van 11.00-17.00 uur.

Zaterdag gesloten. De entree is gratis.

Monday - Friday 11.00 a.m. - 17.00 p.m.

Sunday 11.00 a.m. - 17.00 p.m.

Closed on Saturday. Entry free of charge

Voor afwijkende openingstijden kijk op www.wurth.nl/kunstlocatie

For different opening hours check our website www.wurth.nl/kunstlocatie

Voorzijde / Cover

Günther Uecker

Schwarze Spirale (1992)

Latexverf, spijkers op hout
200 x 200 cm

[Verzameling Würth, inv. 4531]

Raimund Girke

Weißstrom (1986)

Olieverf op canvas

220 x 230 cm

[Verzameling Würth, inv. 4642]

